

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**De Rebus Iaponicis, Indicis, Et Pervanis Epistolæ
Recentiores**

Hay, John

Antverpiæ, 1605

Alexander Valignanus Præpositus Provincialis Indiæ R. P. Clavdio Aquaiua
Præposito Generali Societatis Iesv.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61204](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61204)

iter illac facere viatores non possent. Sub initium horum motuum Quabacundonus Sacomoti in arce Achecina agebat, sed terrore percussus per dispositos equos Vosacam maioris securitatis causa reuersus fuit, cuius palatia, etsi violento impetu concuterentur, non tamen corruerunt. Hæc sunt quæ circa P. Viceprouincialis nauigationem narratu digna occurrerunt. De iis quæ in Ximo, Bungo, & Meaco geruntur, annuis P. P. nostrorum litteris prolixè docebitur R. V. cuius piis precibus ac sacrificiis Deo nos iugitur commendari expetimus. Ex regno Nagoti, ac portu Ximonechii. Idib. Octob. 1586.

ALEXANDER VALIGNANVS PRÆPOSITVS

PROVINCIALIS INDIE R. P. CLAUDIO

Aquauiua Præposito Generali Societatis IESV.

Dluturnam afflictionem omnium nostrum respicere, ac spiritali consolatione tandem lenire D. Deo nostro visum fuit. Cum enim partim propter moram Procerum Iaponensium omnium opinione maiorem, qui post tredecim mensium nauigationem nullum adhuc in Iaponiam portum attigerant: partim propter superioris anni naufragium, quo naus S. Iacobi nomine celebrata, cum tam frequenti Patrum nostrorum numero, a voracibus maris fluctibus absorpta fuit, in graui luctu ac mœtore perstitissemus: in tantorum malorum solatium, hoc anno qui nunc agitur septendecim nostrorum tum Patrum tum Fratrum ac Iaponensium Procerum auspiciato reditu exhilaratissimum, quos propter plurima ac præsentissima pericula, in qua inter nauigandum inciderunt, Dei benignitate ac singulari prouidentia fuisse seruatos merito confiteri debemus. Nam antequam ad Mosambicum portum, ubi tempestatum metu hybernare coacti fuere, accessissent; inter cætera pericula illud maximum videri potest, quod cum naus qua vehebantur quinque tantum cubitis a vado abesset, ac ob id eiectis anchoris subsisteret; tanto ventorum impetu iactata fuerit, vt anchorarum funes vno excepto, cuius beneficio à submersionis periculo fuerunt liberati, omnes rumpentur. Cum autem Mosambico relicto huc cursum direxissent; inter plurima ventorum tempestatumque incommoda illud præcipuum fuit, quod cum plenis velis ac secundo cursu triremis ferretur, subita exorta tempestate ita repente ventus impetuosior eam in latus impulit, vt vela vna cum antennis maris

Gg 5

vndis

vndis contegerentur, triremi fluctibus media plus parte operata
 ac nisi summa celeritate rudentes omnes fuissent præcisi, pro
 culdubio maris vorticibus præ velorum ac antennarum pos
 dere fuisset absumpta. Ex quo periculo cum diuinæ protec
 nis præsidio erepti essent, quarto Calend. Iunii sani ac incol
 mes & ipsi Proceres, & quotquot vna vehabantur, optato
 Goæ portu potiti sunt, duobus tantum Patribus Annibale Am
 tio & Egidio Lopes morte naturali superueniente desiderat
 Quanta verò lætitiæ occasionem Procerum aduentus tum ip
 Proregi Goæ, tum ciuibus omnibus ac nostris etiam attuler
 verbis ac oratione exprimere nullo pacto possem. Mihi certè
 rum reditus præcipuam gaudii ansam præbuit, quo auctore & in
 pulsore navigationem tam difficilem Regibus Japoniæ permi
 tentibus matribusque Principum consentientibus susceperam
 data parentibus ipsorum fide, firma spe quam in Deo posueram
 subnixam, fore ut salui omnes ex tam longa peregrinatione reue
 terentur, quo magis animo angebar, quod integri anni lapsu
 nil de eorum reditu nuntiatum fuisset, quare merito omnipoten
 Deo gratiæ mihi reddendæ sunt, quod eos tandem reduces nobis
 restituerit. Prorex lætitiâ ex felici ipsorum reditu conceptam plus
 mis amoris benevolentiaque argumētis ostendit, nam duorum
 millium aureorum summam à Mosambici portus Præfecto ma
 rudò acceptam redimi iussit, ac singulis ex Arabia adductum equ
 donauit, ducentos præterea aureos in singulos menses in sua
 ptuum subsidium assignauit. Omnes vrbis potentiores nobilitate
 relque ciues ad eos salutandi causa gregatim confluxerunt, ac con
 njum de se conceptæ expectationi tam cumulatè satisfecerunt,
 diuino impulsu legationem istam fuisse susceptam liquido appar
 ret. Sûmi Pontificis in cõmissas pastorali curæ suæ oues sollicita
 caritatem, Principumque Christianorum magnanimitatem
 quam prædicare desinunt, propensum in omnia ea quæ ad Chri
 stianam fidem spectant affectum vbiq; produnt, ac in omni
 tutum genere & feruenti desiderio, ut eorum opera ac exemp
 Iaponia Euangelicam veritatem arripiat, adedò confirmati sunt
 ut ingenuè fatear, maiorem me, quam oratione proderè possem
 ex eorum præsentia consolationem cepisse. Neque vlla ratio
 addubitandum existimo, quin talem per vniuersam Iaponiam
 mirationem ipsorum reditus erit excitaturus, qualem olim in Euro
 pa eorundem aduentus peperit. Laus, honor, & gloria D. Deo no
 stro, qui singulari prouidètia ad maiorem nominis sui gloriã leg
 tionem tam arduam ad optatum finem perduxit. Sequeris anni
 Apo

Aprilem in Iaponiam nauigaturi auidè exspectamus. Quod vt
 majori commoditate ac minori cum periculo succedat; oppor-
 tunè admodum de commodissimo itineris duce, cui Aires Gon-
 salues de miranda nomen est, qui què iam tertio in Iaponiam cum
 militari imperio proficiscitur, ac nostris rebus intimè fauet, di-
 uina nobis clementia prospexit. Is nauem habet armis virisque
 tam egregiè instructam, vt talem in tota India nò faciliè inuenias.
 Qui vt procliuem in Principes animum proderet euidentiùs, cu-
 bicula omnia ceteraque, quæ in naui militaris ducis vsibus ser-
 uire solent, regio stemmate natis adolescentibus vltro concessit;
 nobis quoque, qui quindecim numero vna profecturi sumus, loco
 satis commodo relicto. Esset quidem in tam amplo regno longè
 maiori opus Patrum multitudine, non tamen hoc anno plures
 eò hæc prouincia ablegare potest, firmamque spem animo con-
 cepimus, si Reuerentiæ vestræ cæterorumque tum Patrum tum
 fratrum qui in Europa ac India sunt piis precibus ac sacrificiis
 assiduis iuuemur, nos Deo conatus nostros secundante, in Iapo-
 niam saluos ac incolumes peruenturos.

Quod ad nouarum in Iaponia rerum successus attinet; Anno
 proximè elapso 1586 nunciatù nobis fuit, etsi propter frequentes
 bellorum motus, quibus Nobunanga è viuis sublato omnes fe-
 rè prouinciæ ita concussæ fuerunt, vt eo quo speraueramus
 feruore in gentiliùm conuersionem non licuerit incumbere;
 præsertim in regno Ximi, vbi graues perpeffi calamitates sumus
 a Rege Saxumatorum Christianæ fidei nostrorumque Patrum
 hoste infensissimo, qui duro seruitutis iugo Christianos penè
 omnes hoc anno opprimere conatus fuit: Nihil tamen furore
 eius obstante in pio dilatandæ fidei instituto multum vbique
 nostros profecisse. Faxiba enim Cicugendonus, qui (vt supe-
 rioris anni litteris accepimus) Nobunangæ in regno successer-
 rat, cum omnia ferè Iaponiæ regna, nouem Ximi prouinciis ex-
 ceptis, imperio suo adiecesset; Quabacundoni titulum (quæ su-
 prema post Dairum dignitas est) adeptus fuit, propensissimo est
 cum in Christianos omnes, tum maximè in Patres nostros ani-
 mo; quem, cum P. Viceprouincialis salutandi causa eum acces-
 sisset, miris ac penè incredibilibus beneuolentiæ signis declara-
 uit. In Meaco quatuor aut quinque ex potentissimis regni Prin-
 cipibus, sprete idolorum vanitate, Christianæ veritatis luce fue-
 runt illustrati. In Dominio Iusti Vcondoni, quamquam pro-
 pter Principum mutationem quæ Quabacundoni mandato in
 viginti prouinciis facta fuerat, turbæ aliquæ exortæ erant: ipse
 tamen

tamen Vcondonus Principis sui liberalitate latiores dominii
 nes quam antea habebat obtinuit. Alius item non minime au-
 thoritatis Christianus maris sub Quabacundono generalis Prae-
 fectus ad amplissimos honorum gradus fuit euectus; cuius patris
 qui iam pridem Christianorum albo fuerat ascriptus eiusdem
 Regis munificentia Zacaia reipublicae gubernaculis praefectus
 fuit, quod magni beneficii loco tractus istius Christiani repe-
 rant. Litteris namque cuiusdam Paris certiores facti sumus
 vnius mensis lapsu, in oppidis Augustini Imperio parentibus, an-
 no supra millesimum quingentesimum octuagesimo sexto, mil-
 le quadringentos Gentiles Christo per baptismum abnegata gen-
 tilitate adhæsisse. Ex Bungo P. Petri Gomes litteris edocti etiam
 fuimus, biennii spatio quindecim millium hominum numerum
 sacro regenerationis lauaero absterfa gentilitatis labe Christianae
 fidei puritatem fuisse secutos. Ex regione Ximi supremi Rectorem
 scriptis commonefacti sumus, in urbibus, quas Atimæ Rex recu-
 perauerat, tertiam ferè incolarum partem (numerum enim praeci-
 se non exprimit) Christi legem ore & corde iam confiteri
 ceterosque & praeterea triginta millia in Bungi regno ad Euan-
 gelicam veritatem praeuio Baptismi Sacramento aspirare. In
 quo plurimum momenti reponendum putabar, iam tum
 viginti militum millia, Quabacundoni mandato in subsidium
 noui Regis Bungi, in Ximi fines contra Saxumanorum regem
 irrupisse. Quae res Christianorum spem non mediocriter au-
 xit, ambitionem ac superbissimi Regis fastum hoc modo fra-
 gi, ac regna quae nullo iure occupauerat posse recuperari, & su-
 etiam, si in pertinacia persisteret, cum maximo Christianismi
 incremento spoliari. Quare à Paternitate tua ac reliquis Euro-
 ropae totius Patribus flagrantibus precibus contendimus, ut qua-
 to deuoti animi feruore fieri possit, difficilem hanc in Japoniam
 legationem omnipotenti Deo commendetis. quo cum nos quin-
 decim qui cum Principibus Japonensibus proximo Aprilis pro-
 fecturi sumus bonis auspiciis peruenerimus; centum ac quin-
 quaginta Patrum numerum explebimus, qui per viginti duorum
 Collegia tum habitationes sunt distributi, quibus ducentarum
 ferè Ecclesiarum onus incumbit, cum cura paene ducentorum
 millium Christianorum, qui reiectis gentilitatis tenebris in
 veritatis Euangelicae luce immortalis Deo seruiant, quos ut in
 fide Patres confirmant, ad eamque ceteros ad maiorem Dei
 gloriam conuertant: partim per diuersorum regnorum fines
 vagantur ac discurrunt, partim in Collegiis commorantur, partim

rim etiam in oppidis prouinciisq; , vbi templa adhuc nulla erecta
 visuntur, vt nouas oues ad Christiane fidei ouile alliciant, strenue
 laborant. Adde quod in tribus Seminariis, Arime, Firandi, & Ma-
 galachii, trecenti nobilibus orti parentibus ac excitatissimi inge-
 nis adolescentes studiis gauiuer incumbant, ex quorum recta in-
 stituitioe breui (vt speramus) Ecclesia Dei fructum non pœni-
 tendum, nostra autem Societas subsidium, quo in tantis dif-
 ficultatibus vel maxime opus est, experietur. Goæ, 14. Kal. Ia-
 nuarii, 1587.

EXCERPTA QVÆDAM EX
 PETRI MARTINEZ PROVINCIA-
 LIS INDIE ORIENTALIS LITTERIS AD
 R. P. Claudium Aquaiua Præpositum Generalem
 Societatis IESV, Anno Domini, 1590.

ONA & noua nuncia ab Iapone accepimus de in-
 cremento fidei Christianæ. Nam in medijs turbis,
 vexationibus, Christianorum exiliis, depre-datio-
 nibus, incendiis, & euerfionibus Ecclesiarum, quæ
 tyrannis & furor Quabacondono excitauit in Pa-
 tres Societatis, adjecta vitæ pœna, proscriptioe,
 multis modis Diuina bonitas gentilium corda mouet, vt portam
 salutis ingrediantur, maxime verò nobilitatem ipsam, quando-
 quidem ab Octobri anni 1589 ad Octobrem presentis an-
 ni 1590 viginti millia quingenti septuaginta CHRISTO
 in sacra ablutione nomina dederint, & ex iis dynastæ & præ-
 cipui quique, eaque iam est Iaponiæ condicio, facile vt in fi-
 dem Christianam transeat, si Domino nostro adiutore molliatur
 tyrannus, cuius spem aliquam facit P. Visitatoris profectio, quem
 Meacum cogitantem ad se euocarat Quabacondono, submissis
 duobus dynastis, Christiano vno ethnico altero, viâ sociis, addi-
 tis etiam nauigijs, datoque præcepto vt in itinere humaniter ex-
 ciprent.

EXEM.